

Valtuustoaloite / Kesäajan tuki alakouluikäisille lapsille ja perheille

Sivistyslautakunta 28.10.2025 § 81
455/00.01.02/2025

Valmistelija

sivistysjohtaja Antti Jokikokko, puh. 044 740 1301

Valtuuston kokouksessa 18.8.2025 § 67 on jätetty valtuustoaloite ”Kesäajan tuki alakouluikäisille lapsille ja perheille”. Kunnanhallitus on kokouksessaan 25.8.2025 § 165 päättänyt lähettää valtuustoaloitteen hallintokuntien yhteistyössä vastattavaksi.

Valtuustoaloitteessa kiinnitetään huomiota siihen, että useilla perheillä on vaikea järjestää perusopetusikäisille lapsille turvallista tekemistä ja oleskelua koulujen kesäloman aikana, kun vanhemmat ovat työssä ja kunnassa ei ole järjestettynä kesäajan lastenhoitoa tai ohjattua toimintaa. Valtuustoaloitteessa esitetään, että kunta selvittää mahdollisuutta toteuttaa perheille kohtuuhintaista ja saavutettavaa kesätoimintaa (erityisesti heinäkuu). Aloitteen mukaan erityisesti tulee selvittää voisiko toimintaa toteuttaa varhaiskasvatuksessa tai kolmannen sektorin toimintana. Toiminnassa tulisi huomioida neuropsykiatrisia erityispiirteitä omaavat lapset ja siitä tulisi tiedottaa perheille selkeästi ja oikea-aikaisesti.

Päätöksen vaikutusten ennakkoarviointi: valtuustoaloitteista ei ole tarpeen tehdä vaikutusten ennakkoarviointia.

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta päättää antaa valtuustoaloitteesta seuraavan lausunnon kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle. Sivistyslautakunta toteaa aloitteen käsittelyn osaltaan päättyneeksi.

Kuten aloitteessa todetaan, julkinen palveluvalikoima on osin puutteellinen ja ei vastaa kaikilta osin perheiden tarpeita. Kesähoidon tarpeen lisäksi lautakunta kiinnittää huomiota myös muihin koululaisten loma-aikoihin ja pienten koululaisten aamuihin. Useat pienet koululaiset ovat jokaisena kouluaamuna yksin kotona useita tunteja, kun vanhemmat ovat lähteneet aikaisin töihin. Erityisesti tilanne korostuu perheissä, joissa on yksi vanhempi.

Useissa kunnissa alakoululaisille järjestetään kesäajan ja muiden koulujen loma-aikojen hoitoa ja toimintaa. Toimintaa on yleensä järjestämässä koulujen koulunkäynnin ohjaajat, koska heidän vuosilomansa eivät riitä kaikille koulun loma-ajoille. Siilinjärvellä tämä ei ole ollut kunnalle taloudellisesti mahdollista, vaan ohjaajat lomautetaan koulujen loma-ajoiksi. Jos kunnassa päädytään järjestämään lasten loma-ajan hoitoa, niin sivistyslautakunta katsoo, että hoito tulisi järjestää ensisijaisesti koulunkäynnin ohjaajien toimesta.

Pienten koululaisten aamuhoidon osalta Siilinjärvellä on aikaisemmin kokeiltu mallia, jossa aamuhoidon järjesti kolmannen sektorin toimija. Toiminta oli perheille maksullista. Tämä kokeilu jouduttiin lopettamaan, koska se ei kiinnostanut riittävää määrää perheitä ja toiminta oli yhdistykselle taloudellisesti tappiollista. Jotta yhdistykset voisivat järjestää kesäajan toimintaa, edellyttäisi se kunnalta merkittävää rahallista avustusta.

Sivistyslautakunta katsoo, että varhaiskasvatusta ei ole tarkoituksenmukaista hyödyntää koululaisten kesäajan toiminnassa, mikäli kunta päättää järjestää oppilaille kesäajan toimintaa. Siilinjärvellä keskitetään päiväkotien toiminta kesän ajaksi. Heinäkuussa on yleensä auki vain kaksi päiväkotia. Varhaiskasvatuslaki säätelee lapsiryhmien henkilöstömitoituksen. Kesäaikaankin päiväkodeissa lapsiryhmät ovat täynnä suhteessa lainsäädännön henkilöstömitoitukseen. Näin ollen, jos koululaisten kesäaikainen hoito järjestettäisiin päiväkodissa, jouduttaisiin tätä varten lisäämään päiväkodin ryhmien määrää ja henkilöstöä. Tällä hetkellä varhaiskasvatuksen kesäaikainen päivähoito voidaan järjestää ilman kesälomasijaisia. Mikäli kesäaikaisen hoidon volyymi päiväkodeissa kasvaisi jouduttaisiin palkkaamaan kesäajaksi sijaisia.

Kesäaikaisen toiminnan järjestämisen kustannuksia on haastava arvioida. Kustannuksiin vaikuttaa se, että kuinka laajasti lapset osallistuisivat toimintaan ja minkälaista maksua toiminnasta perittäisiin. Tällä hetkellä Siilinjärvellä on noin 540 alkuopetuksen oppilasta (vuosiluokat 1-2). Jos oletetaan, että 20 % oppilaista osallistuisi kesäajan hoitoon, hoitoon osallistuisi reilu 100 lasta. Tämä edellyttäisi vähintään 8 työntekijää vastaamaan toiminnasta. Tällä arviolla yhden kuukauden toiminnan työvoimakustannusten suuruus olisi noin 30 000 €. Lisäksi tulisi aterian kustannukset sekä kustannuksia kattamaan mahdollinen asiakasmaksu.

Sivistyspalveluiden menot kasvavat merkittävästi vuonna 2026. Tämä johtuu ennen kaikkea palkankorotuksista ja uusien koulurakennusten käyttöönotosta. Tiukassa taloustilanteessa sivistyslautakunta ei ole pystynyt sisällyttämään vuoden 2026 talousarvioesitykseensä määrärahaa kesäajan hoidon järjestämiseksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin